

Туристичке услуге

Мишљење Министарства финансија РС

430-00-00294/2011-04

15/09/2011

1. У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама ("Службени гласник РС", број 135/04 - у даљем тексту Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добра на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачног оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица, и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добра и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: "чек", ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: "готовина", односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: "картица".

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе ("Службени гласник РС", број 61/10 и 101/10, у даљем тексту - Уредба), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са наведеном Уредбом, лице које обавља делатност из гране делатности 79.1 (Делатност путничких агенција и туроператора), дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, када је у питању моменат евидентирања промета преко фискалне касе за лице које обавља делатност путничких агенција и туроператора, у смислу напред изнете одредбе Закона, као и заузетог става Министарства трговине и услуга, мишљења смо да је лице које пружа туристичке услуге (организовање туристичких аранжмана), дужно да евидентира промет поменуте услуге преко фискалне касе на дан када је корисник услуге добио од туристичке агенције документ о праву да крене на уговорено путовање, односно пре полaska на путовање, независно од уговореног начина плаћања (авансно плаћање, одложено плаћање или плаћање услуге у целости на дан евидентирања промета преко фискалне касе).

У случају авансне уплате и одложеног плаћања туристичке услуге (отплаћивање на више месечних рата), приликом евидентирања промета преко фискалне касе у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се опција "чек".

Уколико је са корисником туристичке услуге потписан уговор о путовању са валутном клаузулом, пружалац овако уговорене туристичке услуге дужан је да на дан када је корисник услуге добио од туристичке агенције документ о праву да крене на уговорено путовање евидентира целокупну цену уговорене услуге у динарској противвредности а по курсу предвиђеном наведеним уговором.

При томе напомињемо, када је уговором са валутном клаузулом предвиђено и одложено плаћање туристичке услуге, при чему се применом уговорене валутне клаузуле приликом уплате наредних рата јављају позитивне или негативне курсне разлике, мишљења смо да се тако настале курсне разлике не евидентирају накнадно преко фискалне касе.

2. Одредбом члана 35. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05 и 61/07 - у даљем тексту: Закон) прописано је, да се туристичком агенцијом, у смислу овог

закона, сматра обvezник који путницима пружа туристичке услуге и у односу на њих иступа у своје име, а за организацију путовања прима добра и услуге других обvezника које путници непосредно користе (у даљем тексту: претходне туристичке услуге).

Туристичке услуге које пружа туристичка агенција сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом (став 2. члана 35. Закона).

Место вршења јединствене туристичке услуге, сагласно одредби става 3. члана 35. Закона, утврђује се у складу са чланом 12. ст. 1. и 2. овог закона.

Према одредби става 4. истог члана Закона, основица јединствене туристичке услуге коју пружа туристичка агенција је износ који представља разлику између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које туристичка агенција плаћа за претходне туристичке услуге, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

У складу са наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ - туристичка агенција уговори вредност јединствене туристичке услуге у страној валути уз примену продајног курса пословне банке, основица за обрачунавање ПДВ на дан настанка пореске обавезе (даном пријема авансних средстава, односно даном промета туристичке услуге) утврђује се као разлика између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које туристичка агенција плаћа за претходне туристичке услуге, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици, при чему се вредност јединствене туристичке услуге и вредност претходних туристичких услуга изражених у страној валути прерачунавају у домаћу валуту применом уговореног курса.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs